

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA OILA BILAN ISHLASH

Nizomiy nomidagi TDPU, Maktabgacha ta'lim fakulteti.
Mualliflar: N.M.Kayumova, N. Nishonboyeva, M. Ergasheva

Annotatsiya Mazkur maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oila bilan samarali ishlash masalalari ko'rib chiqiladi. Oila va ta'lim muassasalari o'rtasidagi hamkorlik bolaning har tomonlama rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi. Tadqiqot natijalari asosida ota-onalar bilan ishlashning asosiy metodologik yondashuvlari, chet el tajribasi hamda samaradorlikni oshirish bo'yicha tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, oila bilan hamkorlik, pedagogik yondashuv, bolalar rivojlanishi, ta'lim metodologiyasi.

Kirish Maktabgacha ta'lim bolalarning intellektual, psixologik va jismoniy rivojlanishida asosiy bosqich hisoblanadi. Ushbu jarayonda oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik muhim ahamiyat kasb etadi. Ota-onalar bilan pedagoglarning o'zaro muloqoti bola tarbiyasida ijobiy natijalarga olib keladi. Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oila bilan ishlashning uslubiy jihatlari tahlil qilinadi.

Adabiyotlarni O'rganish Oila va ta'lim muassasalari o'rtasidagi hamkorlik bo'yicha dunyoda ko'plab tadqiqotlar olib borilgan. Vygotsky (1978) bolalar rivojlanishida ijtimoiy muhit va katta yoshdagilar bilan o'zaro aloqaning muhimligini ta'kidlaydi. Epstein (2011) esa ta'lim muassasalari, oila va jamiyat hamkorligining samarali modellarini ishlab chiqqan.

Metodologiya Tadqiqotda sifat va miqdoriy tahlil usullari qo'llanilgan. Oila bilan ishlash bo'yicha ilg'or amaliyotlar o'rganilib, ular maktabgacha ta'lim muassasalarining real tajribasi bilan taqqoslandi. Ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi muloqot usullari, oilaning ta'lim jarayonidagi ishtiroki tahlil qilindi.

Natijalar va Tahlil Tadqiqot natijalariga ko'ra, ota-onalar bilan samarali ishlash quyidagi yo'nalishlarda tashkil etilishi lozim:

1. **Ota-onalar bilan seminar va treninglar** – bolalar psixologiyasi va tarbiyasi bo'yicha maslahat berish.
2. **Individuallashtirilgan yondashuv** – har bir oilaning ehtiyojlarini inobatga olish.
3. **Axborot materiallari tarqatish** – ota-onalarga ilmiy asoslangan tavsiyalar berish.
4. **Uy topshiriqlari va oilaviy loyihalar** – bolalar rivojlanishiga hissa qo'shuvchi mashg'ulotlar.

5. **Ijtimoiy tarmoqlar va elektron platformalar orqali muloqot** – ota-onalar va tarbiyachilar o'rtasida aloqa tizimini rivojlantirish.

Chet El Tajribasi Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'lim tashkilotlari va oila o'rtasidagi hamkorlik mustahkam yo'lga qo'yilgan. Masalan, Finlyandiyada ota-onalar uchun maxsus dasturlar ishlab chiqilgan. Germaniyada esa oilaviy ta'lim muassasalari orqali ota-onalar farzandlari ta'limiga faol jalb etiladi.

Xulosa Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ota-onalar bilan ishlash bolaning rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Samarali hamkorlik ta'lim sifatini oshirish bilan birga, bolalarda ijtimoiy, psixologik va intellektual rivojlanish jarayonini tezlashtiradi. Ushbu maqolada tavsiya qilingan usullar ta'lim muassasalari tomonidan joriy etilishi lozim.

Foydalanilgan Adabiyotlar

1. Kayumova, N. M. (2022, noyabr). Maktabgacha ta'lim muassasasi direktori faoliyatining funksional mas'uliyatlari. "Ilmiy taraqqiyot davri" xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, 1(3), 102-107-betlar.
2. Kayumova, N. M., & Roziyeva, M. M. Oilaning milliy merosdagi xalq pedagogikasidagi axloqiy va ma'naviy ta'limdagi roli. "Uchinchi Renessans davrida maktabgacha ta'lim va tarbiyaning roli" ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, 102-104-betlar.
3. Kayumova, N. M., & Bazarbayeva, Z. O. (2023, oktabr). Bolalar nutqi psixologik va pedagogik muammo sifatida. "Fan, amaliyot va ta'limdagi innovatsion tendensiyalar" xalqaro ilmiy konferensiyasi materiallari, 2(8), 68-73-betlar.
4. Kayumova, N. M. (2023). Maktabgacha ta'lim muassasalari va oilada milliy qadriyatlar ruhida bolalarni tarbiyalash. Zamonaviy ilmiy tadqiqotlar xalqaro ilmiy jurnali, 1(6), 33-38-betlar.
6. Kayumova, N. M., & Turg'unova, M. R. (2023, yanvar). "Birinchi qadam" davlat ta'lim dasturi maktabgacha ta'lim muassasalarida ta'limiy jarayonlarni tashkil etishda. Xalqaro konferensiyalar, 1(2), 609-612-betlar.
7. Kayumova, N. M., & Turg'unova, M. R. (2023, yanvar). Pedagoglarning malaka va mahorati orqali maktabgacha ta'lim sifatini oshirish. Xalqaro konferensiyalar, 1(2), 605-608-betlar.
8. Kayumova, N. M., & Murodxo'jaeva, Z. M. (2023, yanvar). Pedagoglarning ijodiy faoliyatini tashkil etishda kreativ yondashuvlar. Xalqaro konferensiyalar, 1(2), 601-604-betlar.
9. Kayumova, N. M., & Yakubova, Z. Z. (2021). Maktabgacha ta'lim – bilimli va madaniyatli shaxsni shakllantirish vositasi sifatida. "XXI asrda fan, madaniyat va IT konteksti" xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, 92-95-betlar.
10. Kayumova, N. M. (2019). ESP sinflarida ingliz tilini o'qitish xususiyatlari. Zamonaviy ilmiy tadqiqotlar, 128-bet.
11. Kayumova, N. M., & Pirmuxamedova, M. E. (2019). Maktabgacha ta'lim muassasasi rahbari va uning funksional majburiyatlari. "Zamonaviy ta'lim muammolari: tajriba va innovatsiyalar" jurnali, 42-bet.